

OSET – İRON DİLİ

21 Şubat Anadil Günü

Köylerde yaşayan Osetlerin büyük çoğunluğu, çalışmak veya çocuklarını okutmak amacıyla büyük kentlere göç etmişler. Kentlerde doğup büyüyen çocuklar ana dillerini öğrenememiş, bilenlerde konuşmaya- konuşmaya unutmuş.

Mutlu ÖĞÜN

İstanbul - BİA Haber Merkezi

21 Şubat 2012

Oset Dili 2009 Yılında yayımlanan UNESCO raporuna göre, unutulmaya yüz tutmuş diller arasında yer alıyor. Bu rapor gerçekleri su yüzüne çıkarıyor.

Türkiye’imizde, “Vatandaş Türkçe konuş” dönemlerinde Oset dili de alenen konuşulmaya çekinilen dillerdendi.

OSETLER, Osetya dışında da birçok ülkede yaşıyorlar. Türkiye’de 1865 göçlerinden bu yana Kars, Muş, Kayseri, Sivas ve Yozgat’ın köylerinde yaşıyorlardı. Osetlerin yaşadığı köylerde başka halklar da yaşadığı için diller birbirinin etkisi altında kalmıştır. Bazı köylerde Osetler fazla olduğundan, dili koruyabildiler.

Ben kendimi şanslı görüyorum, çünkü Kars – Sarıkamış ilçesine bağlı BOZAT köyünde 1945 yılında doğdum. Bu köyde herkes Osetçe konuşuyordu. Benim ailem de Osetçe konuşuyordu. . Ben 12 yaşıma kadar bu köyde yaşadım. Türkçem iyi değildi. 1957-1958 öğretim yılında Orta Okula İstanbul’ da başladığımda dilimden ötürü alay konusu olmuşum.

Bu nedenle Türkçemi düzeltmek adına ANA DİLİMİ ihmal ettim. Ailemin bir kısmı köyde kalmıştı, ben halamın yanında kalıyordum. Halamın eşi Oset olmadığı için evde pek fazla konuşulmuyordu. Genellikle Türkçe konuşuluyordu.

1970 li yıllarda annem ve iki kardeşimle bir araya geldik. Memuriyet yıllarım başladı. Ailem akşamları bir araya gelince az da olsa Osetçe konuşuluyordu. Annem geleneklerine bağlı, Oset diline vakıf biridir. Ancak evlilikler Osetler dışından da yapılmaya başlandığı için, anadil konuşulmuyordu. Bizim ailemizde de öyle oldu. Şimdi annemin torunları Osetçe bilmiyor.

Köylerde yaşayan Osetlerin büyük çoğunluğu, çalışmak veya çocuklarını okutmak amacıyla büyük kentlere göç etmişler. Kentlerde doğup büyüyen çocuklar ana dillerini öğrenememiş, bilenlerde konuşmaya- konuşmaya unutmuş.

Osetya ile yakın ilişkiler "Demir perdelerin" yıkılmasından sonra başlamıştır. Ben de 20 yılı aşkın süredir kültürümü ve dilimi yaşamaya çalışıyorum. İki defa Osetya' ya gittim, çok etkilendim, ana dilimde şarkı söyleyebiliyorum. Kiril alfabesi ile okuyup yazabiliyorum.

Şimdilerde ana dilimizi öğretmek için arkadaşlarımla desteği ile internet ortamında sanal bir sınıf açtık ve Latin alfabesi ile çalışmalar yapıyoruz.